

[P. Munch.]

ske en Ratifikation —, saa forstaaer jeg ikke ret, at man har maattet anvende saa store Anstrengelser paa Overvejelserne af Spørgsmaalet om den kemiske Krig, at man ikke har haft Tid til samtidig at tænke paa Spørgsmaalet om Vaabenhandel. Jeg vil derfor meget opfordre den højtærede Regering — og her gælder det i første Række den højtærede Udenrigsminister — til hurtigst muligt at bringe dette Spørgsmaal til Afgørelse for Ministeriets Vedkommende, saa Sagen kan komme til at foreligge for os her i Rigsdagen. Sagen er, at det utvivlsomt ikke er nok simpelt hen at ratificere Konventionen, men saa vidt jeg kan tænke mig, maa der dertil knyttes en Lovgivning, idet den gældende Lovgivning neppe vil danne tilstrækkeligt Grundlag for en Gennemførelse af Konventionens Bestemmelser. Nu forestaar der jo inden længe Nedsættelse af et Militærudvalg, og i dette Udvalg vil vi forhaabentlig faa Lejlighed til med den højtærede Regering at drøfte dette Spørgsmaal og se at komme videre frem i det rigtige Spor.

Jeg skal dernæst gøre nogle Bemærkninger om de Forhandlinger i Genève, der har været fremdraget her i Tinget. Den højtærede Udenrigsminister har som Svar paa Udtalelser fra forskellige Talere sagt, at efter hans Mening var der ingen Grund til i Aar under den almindelige Diskussion i Genève at gentage de Betragtninger, som han havde anstillet forrige Aar. For saa vidt den højtærede Udenrigsminister dér tænker paa den almindelige Debat i de Dage, han var til Stede i Genève, er jeg tilbøjelig til at tro, at hans Synspunkt i saa Henseende er rigtigt. De Anskuelse, som efter min Mening burde fremføres fra dansk Side ved den Lejlighed, var med megen Styrke kommet til Orde baade fra Undén paa Sveriges Vegne og fra den norske Udenrigsminister Mowinckel, og det var paa det Stadium neppe fornødent at fremsætte en Gentagelse deraf. Men det forekommer mig, at paa et senere Tidspunkt af Forhandlingerne i Genève laa Sagen meget anderledes. Der fandt jo, efter at den almindelige Drøftelse var foregaaet, som sædvanlig en Drøftelse Sted i de paagældende Udvalg, og det, det her navnlig drejer sig om, er Udvalget vedrørende de militære Spørgsmaal. I dette Udvalg kom der til at foreligge en for Folkeforbundets hele Stilling lidet heldig Situation. Medens Frankrig, fulgt af en Del af de Stater, der plejer at følge det: Czekoslovakiet og Belgien, og støttet i Almindelighed af den Gruppe af Stater, som

udgøres af de nordiske Lande, fremførte Krav om en Beslutning til Fremme af Forhandlingen om Nedrustningen, stillede man sig fra engelsk Side særdeles forbeholdent, saa forbeholdent, at det Ja, England sagde ved Afstemningen, i Virkeligheden var køligere overfor Beslutningen end det „Stemmer ikke“, som Tyskland sagde, og Tyskland sagde altsaa: „Stemmer ikke“, fordi man mente, at man ikke var gaaet vidt nok i den foreliggende Beslutning. Med andre Ord, man stod i Virkeligheden med tre forskellige Standpunkter, og den dertil knyttede Diskussion var af uklar, usikker og vigende Beskaffenhed. Se, overfor dette tror jeg, der havde været Grund til fra dansk Side — og ikke mindst, fordi de to andre nordiske Stater havde udtalt sig ved den foregaaende Diskussion — at yde en Indsats. Man vilde derved have bidraget til at give i hvert Fald nogen Farve til en Folkeforbundsforsamling, om hvilken det kan siges, at den var maaske den bedst ledede, i hvert Fald meget vel ledet gennem den Dansker, som var Forsamlingens Præsident, men om hvilken det maa tilføjes, at det var den mest farveløse og i mange Henseender med Hensyn til de store Spørgsmaal den mest indholdsløse af de Forsamlinger, Folkeforbundet endnu har haft. Og dér er det min Opfattelse, at det vilde have været af Værdi, om man med afgørende Styrke havde understreget fra dansk Side den Opfattelse, at Folkeforbundet nærmer sig det Tidspunkt, hvor det, hvis Forbundets Virksomhed ikke for lang Tid skal lammes, vil være nødvendigt at komme til et Resultat med Hensyn til den Hovedopgave, som er givet Forbundet at løse. Paa dette Punkt var der indenfor den danske Delegation en Uenighed mellem General Birke og de to Medlemmer, der var til Stede dernede, og som repræsenterede andre politiske Partier, nemlig det ærede Medlem Hr. Borghjerg og mig. Nu fører jeg ikke mindste Klage over, at General Birke var den, der repræsenterede Danmark i 3die Kommission, naar den politiske Situation er, som den er herhjemme i Øjeblikket. Jeg mener, at den højtærede Udenrigsminister har fuldkommen Ret i sine Udtalelser paa dette Punkt. Det er, saa forskelligartede som de militærpolitiske Anskuelse er i Danmark, naturligt, at den, der repræsenterer Danmark i den paagældende Kommission, tilhører den af de militærpolitiske Anskuelse, som paa det givne Tidspunkt har Flertal her i Tinget. Naar derfor Partiet Venstre vælger Generalstabens Chef til sin Repræsentant under